

متن کامل گزارش آمانو درباره برنامه هسته‌ای ایران

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش جدید خود درباره برنامه هسته‌ای ایران اعلام کرد که تهران بار دیگر بر تعهد خود برای مذاکره با آژانس برای حل موضوعات باقی مانده تاکید کرده است.

همشهری آنلاین: مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گزارش جدید خود درباره برنامه هسته‌ای ایران اعلام کرد که تهران بار دیگر بر تعهد خود برای مذاکره با آژانس برای حل موضوعات باقی مانده تاکید کرده است.

فارس نوشت: مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش جدید 13 صفحه‌ای خود درباره برنامه هسته‌ای ایران را بین اعضای شورای حکام آژانس توزیع کرد.

مشروح این گزارش عینا به نقل از فارس به شرح زیر است:

اجرای توافقنامه پادمان‌های ان‌پی‌تی و مفاد مربوط به قطعنامه‌های شورای امنیت در جمهوری اسلامی ایران

ارائه گزارش توسط مدیر کل

A. مقدمه

1. این گزارش مدیرکل به شورای حکام و به موازات آن به شورای امنیت بوده که درباره اجرای توافقنامه پادمان‌های ان‌پی‌تی و مفاد مربوطه قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل در جمهوری اسلامی ایران است.

2. شورای امنیت تاکید کرده است که گام‌های مورد نیاز توسط شورای حکام در قطعنامه‌هایش، به ایران وابسته است. مفاد مربوطه به قطعنامه‌های مزبور شورای امنیت طی فصل ششم منشور سازمان ملل تصویب شده و بر اساس شرایط این قطعنامه‌ها اجباری است.

3. در راستای درخواست شورای حکام در قطعنامه GOV/2012/50 (سیزده سپتامبر 2012) این سند، گزارش جامعی را درباره اجرای واقعی آن قطعنامه و قطعنامه GOV/2011/69 (هجدهم نوامبر 2011) به خصوص در رابطه با ابعاد احتمالی نظامی برنامه هسته‌ای ایران فراهم می‌کند. این گزارش همچنین تحولات روی داده پس از گزارش قبلی مدیر کل GOV/2011/69، (سی‌ام آگوست 2012) و همچنین موضوعاتی که همچنان باقی مانده را مورد بررسی قرار می‌دهد. این گزارش بر زمینه‌هایی که ایران به تعهدات الزام آور خود به طور کامل پایبند نبوده تمرکز کرده است، تعهداتی که اجرای کامل آن ضروری بوده تا باعث ایجاد اطمینان بین‌المللی درباره ماهیت کاملا صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران شود.

B. تشریح موضوعات حل نشده

4. همانطور که قبلا گزارش شده، در قطعنامه GOV/2011/69، شورای حکام در میان دیگر موضوعات، تاکید کرده است که برای ایران و آژانس افزایش گفت‌وگوها برای حل تمامی موضوعات اساسی باقی مانده ضروری است. این مذاکرات باید با هدف شفاف‌سازی موضوعات از جمله دسترسی به تمامی اطلاعات مربوطه، اسناد، سایت‌ها، مواد و افراد در ایران باشد. در این قطعنامه، شورای حکام، ایران را فراخوانده تا به طور جدی و بدون پیش شرط در گفت‌وگوها وارد شده تا اطمینان بین‌المللی درباره ماهیت منحصرأ صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران حاصل شود. با توجه به این موضوع، از ژانویه 2012 به بعد، مقامات آژانس و ایران چند دور گفت‌وگو در وین و تهران از جمله سفر مدیر کل به تهران در ماه مه 2012 داشته‌اند اگر چه، هیچگونه نتایج ملموسی حاصل نشده است. به ویژه، هیچگونه توافقنامه‌ای درباره رویکرد ساختارمند برای حل موضوعات باقی مانده درباره ابعاد نظامی احتمالی برنامه هسته‌ای ایران و همچنین توافقنامه‌ای با ایران درباره درخواست آژانس برای دسترسی به سایت پارچین حاصل نشده است.

5. در قطعنامه GOV/2012/50، شورای حکام، در میان دیگر موضوعات، تاکید کرده است که برای ایران الزامی است که به طور فوری رویکرد ساختارمندی را اجرا کند که به عنوان گام اول شامل، فراهم کردن دسترسی آژانس به سایت‌های مورد درخواست است. در آن قطعنامه، شورای حکام همچنین تصمیم گرفت که همکاری ایران با درخواست‌های آژانس با هدف حل موضوعات باقی مانده ضروری و فوری است تا اطمینان بین‌المللی درباره ماهیت منحصرأ صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران حاصل شود.

6. با توجه به قطعنامه GOV/2012/50 و نشست شورای حکام در سپتامبر 2012، آژانس گام‌هایی را برای وارد کردن ایران در گفت‌وگوهای بیشتر اتخاذ کرد از جمله دیدار 17 سپتامبر 2012 میان مدیر کل و آقای #171&فریدون عباسی؛ معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران بوده است. در 24 اکتبر 2012، آژانس به ایران درباره تعهد آژانس به مذاکره تاکید کرد و

پیشنهاد برگزاری دیداری در 13 و 14 نوامبر 2012 با هدف نهایی سازی سند رویکرد ساختارمند داده است، توافقنامه‌ای که به آژانس و ایران اجازه می‌دهد تا اقدامی حقیقی درباره موضوعات برجسته را آغاز کنند. در نامه‌ای به تاریخ 1 نوامبر 2012، ایران بار دیگر بر تعهد خود برای مذاکره با آژانس تاکید کرده و از نمایندگان ایران دعوت کرده تا در اواسط دسامبر 2012 به تهران بیایند تا درباره مداخله برای حل ادعاها بر اساس اصول بررسی شده در دیدار 171#”؛ دکتر جلیلی؛ دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران و مدیر کل در 30 ماه می 2012 مذاکره کنند. متعاقباً توافق حاصل شد که ایران و آژانس روز 13 نوامبر 2012 در تهران دیدار داشته باشند.

C. تاسیسات اعلام شده تحت توافقنامه پادمان ایران

7. تحت توافقنامه پادمان، ایران وجود 16 سایت هسته‌ای و 9 مکان‌های خارج از تاسیسات، جایی که مواد هسته‌ای به طور معمول استفاده می‌شود را اعلام کرده است. با وجود آنکه برخی از فعالیت‌های خاصی که توسط ایران در برخی از تاسیسات خود انجام می‌دهد با قطعنامه‌های شورای حکام و شورای امنیت، همانطور که در ادامه اشاره می‌شود، در تضاد است آژانس همچنان به راستی آزمایشی عدم انحراف مواد اعلام شده در این سایت‌ها و مکان‌های خارج از سایت‌ها ادامه می‌دهد.

D1. نطنز

11- کارخانه غنی‌سازی سوخت: کارخانه غنی‌سازی سوخت یک کارخانه غنی‌سازی سانتریفیوژی است که برای تولید اورانیوم با غنای پایین نهایتاً تا سطح اورانیوم 235 با غنای 5 درصد، ساخته شده و اولین بار در سال 2007 آغاز به کار کرده است. این کارخانه به دو بخش سالن تولید A و سالن تولید B تقسیم شده است. بنا بر اطلاعات طراحی که ایران ارائه کرده، سالن تولید A برای استقرار 8 واحد هریک شامل 18 آبشار، طراحی شده و مجموعاً 25 هزار سانتریفیوژ در آن قرار می‌گیرد. ایران همچنان باید اطلاعات طراحی سالن تولید B را ارائه دهد.

12. همانطور که در تاریخ 10 نوامبر 2012 گزارش شده، ایران 61 آبشار را به طور کامل در سالن تولید A نصب کرده، که ایران اعلام کرده است 54 مورد از این آبشارها با هگزافلوراید اورانیوم طبیعی تغذیه شده‌اند. ایران همچنین بخشی از یک آبشار دیگر را نیز نصب کرده است. عملیات نصب اولیه برای 28 آبشار دیگر تکمیل شده و این عملیات در 28 آبشار دیگر ادامه داشته است. تمام سانتریفیوژهای نصب شده در سالن تولید A از نوع IR-1 هستند.

13. آژانس از تاریخ 20 اکتبر 2012 تا 11 نوامبر 2012 یک مرحله راستی‌آزمایی اقلام فیزیکی (PIV) را در کارخانه غنی‌سازی سوخت انجام داده و تأیید کرده است که مشابه گزارش 21 اکتبر 2012، از زمان آغاز به کار این کارخانه در فوریه 2007، 85644 کیلوگرم هگزافلوراید اورانیوم طبیعی به آن تزریق شده و در مجموع 7451 کیلوگرم هگزافلوراید اورانیوم طبیعی غنی‌شده تا سطح اورانیوم 235 با غنای 5 درصد، تولید شده است. ایران برآورد کرده است که از تاریخ 22 اکتبر 2012 تا 9 نوامبر 2012، مجموعاً 1576 کیلوگرم هگزافلوراید اورانیوم طبیعی به آبشارها تزریق کرده و در مجموع حدود 160 کیلوگرم هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا سطح اورانیوم 235 با غنای 5 درصد تولید کرده، که این مقدار، میزان تولید هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا سطح 5 درصد از زمان آغاز تولید را به 7611 کیلوگرم رسانده است.

14. بر اساس نمونه‌های محیطی گرفته شده از کارخانه غنی‌سازی سوخت از فوریه 2007، و همچنین دیگر فعالیت‌های راستی‌آزمایی انجام شده، آژانس به این نتیجه رسیده است که این تاسیسات منطبق با پرسشنامه اطلاعات طراحی (DIQ) ارائه شده از سوی ایران، فعالیت کرده‌اند.

15. کارخانه غنی‌سازی آزمایشی سوخت: کارخانه غنی‌سازی آزمایشی سوخت یک تاسیسات تحقیقات و توسعه و تولید اورانیوم آزمایشی با غنای پایین (LEU) است، که اولین بار در اکتبر 2003 عملیاتی شده است. این تاسیسات یک سالن آبشار دارد که این سالن می‌تواند 6 آبشار را در خود جای دهد و به دو بخش تقسیم شده، که یکی از این بخش‌ها برای تولید اورانیوم آزمایشی غنای پایین نهایتاً تا سطح اورانیوم 235 با غنای 20 درصد طراحی شده (آبشارهای 1 و 6) و بخش دیگر آن برای تحقیقات و توسعه (آبشارهای 2، 3، 4 و 5) طراحی شده است.

16. بر اساس راستی‌آزمایی اقلام فیزیکی (PIV) که آژانس از تاریخ 15 سپتامبر 2012 تا اول اکتبر 2012 در کارخانه غنی‌سازی آزمایشی سوخت انجام داده، آژانس به این نتیجه رسیده است که عملکرد کارخانه با وجود درصد خطای معمول که برای چنین تاسیساتی وجود دارد، مطابق با اطلاعات ارائه شده از سوی ایران در تاریخ 15 سپتامبر 2012، بوده است.

17. بخش تولید: همانطور که در تاریخ 6 نوامبر 2012 گزارش شد، ایران در حال تزریق هگزافلوراید اورانیوم به دو آبشار مرتبط به هم (آبشارهای 1 و 6) که مجموعاً 325 سانتریفیوژ IR-1 در آن‌ها وجود دارد، بوده است.

18. آژانس تأیید کرده است که، همانطور که در تاریخ 15 سپتامبر 2012 گزارش شد، از فوریه 2010 یعنی زمان آغاز به کار کارخانه غنی‌سازی سوخت، 119.6 کیلوگرم از هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا سطح اورانیوم 235 با غنای 5 درصد به آبشارهای بخش تولید این کارخانه تزریق شده، و مجموعاً 129.1 کیلوگرم هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا سطح اورانیوم 235 با غنای 20 درصد تولید شده است. ایران برآورده کرده است که از تاریخ 16 سپتامبر 2012 تا 11 نوامبر 2012، مجموعاً 57.4 کیلوگرم از هگزافلوراید اورانیوم تبدیل شده به اورانیوم 235 با غنای 5 درصد تولید شده در کارخانه غنی‌سازی سوخت به آبشارهای بخش تولید تزریق شده و تقریباً 8.2 کیلوگرم از هگزافلوراید اورانیوم غنی شده تا سطح اورانیوم 235 با غنای 20 درصد تولید شده است. بنابراین میزان تولید هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا سطح اورانیوم 235 با غنای 20 درصد در کارخانه غنی‌سازی آزمایشی سوخت از ابتدای آغاز به کار آن، باید به 137.3 کیلوگرم رسیده باشد.

19. بخش تحقیقات و توسعه: از زمان گزارش قبلی مدیر کل، ایران به صورت مداوم هگزافلوراید اورانیوم را به سانتریفیوژهای IR-2M و IR-4 تزریق کرده، گاهی اوقات به ماشین‌های تکی و برخی موارد نیز به آبشارهای کوچک یا بزرگتر. ایران هنوز 3 نوع جدید سانتریفیوژها (IR-5، IR-6 و IR-6S) را که پیش از این اعلام کرده بود قصد نصب آن‌ها را دارد، نصب نکرده است.

20. از تاریخ 22 اگوست 2012 تا تاریخ 11 نوامبر 2012، مجموعاً حدود 198.6 کیلوگرم هگزافلوراید اورانیوم طبیعی به سانتریفیوژهای بخش تحقیقات و توسعه تزریق شده، اما هیچ اورانیوم آزمایشی با غنای پایینی به عنوان تولیدی از آن خارج نشده و آنچه به دست آمده، در پایان روند بازتکلیب شده است.

21. بر اساس تحلیل انجام شده بر روی نمونه‌های محیطی گرفته شده از کارخانه غنی‌سازی آزمایشی سوخت و دیگر فعالیت‌های راستی‌آزمایی انجام شده، آژانس به این نتیجه رسیده که تاسیسات همانگونه کار کرده است که ایران در پرسشنامه اطلاعات طراحی عنوان کرده بود.

D.2 فردو

22. کارخانه غنی‌سازی سوخت فردو: کارخانه غنی‌سازی سوخت فردو بر اساس پرسشنامه اطلاعات طراحی به تاریخ 18 ژانویه 2012، یک کارخانه غنی‌سازی سانتریفیوژی برای تولید هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا سطح اورانیوم 235 با غنای 20 درصد و تولید هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا سطح اورانیوم 235 با غنای 5 درصد است. هنوز لازم است ایران اطلاعات بیشتری در مورد این تاسیسات ارائه دهد، به خصوص در سایه اختلاف موجود میان کاربری که پیش از این ایران برای این تاسیسات اعلام کرده و کاربری که اکنون این تاسیسات دارد. این تاسیسات که اولین بار در سال 2011 عملیاتی شده، 16 آبشار دارد که این آبشارها به طور مساوی بین واحد 1 و واحد 2 تقسیم شده‌اند و مجموعاً 2784 سانتریفیوژ دارند. تاکنون، تمام سانتریفیوژهای نصب شده در این کارخانه از نوع IR-1 هستند. ایران همچنان باید به اطلاع آژانس برساند که کدام یک از این آبشارها برای تولید اورانیوم 235 با غنای 5 درصد استفاده می‌شود و یا کدامیک برای تولید اورانیوم 235 با غنای 20 درصد.

23. از زمان گزارش پیشین مدیرکل، ایران 644 سانتریفیوژ در کارخانه غنی‌سازی سوخت فردو نصب کرده و به این ترتیب ایران نصب سانتریفیوژها در هر 8 آبشار واحد 1 را به پایان رسانده که البته هنوز به هیچ‌یک از آن‌ها هگزافلوراید اورانیوم تزریق نشده است. ایران پیش از این هم تمام 8 آبشار واحد 2 را نصب کرده بود، که 4 تای این آبشارها (که از دو مجموعه آبشارهای متصل به هم تشکیل شده‌اند) با هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا سطح اورانیوم 235 با غنای 5 درصد تغذیه شده‌اند و 4 تای آن‌ها مورد آزمون خلاء قرار گرفته و آماده تزریق هگزافلوراید اورانیوم بودند.

24. ایران برآورد کرده است که بین تاریخ 14 دسامبر 2011 یعنی از زمانی که تغذیه اولین مجموعه از دو آبشار متصل به هم آغاز شده، تا تاریخ 10 نوامبر 2012، مجموعاً 693 کیلوگرم هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا اورانیوم 235 با غنای 5 درصد به آبشارهای کارخانه غنی‌سازی سوخت فردو تزریق شده و تقریباً 95.5 کیلوگرم هگزافلوراید اورانیوم غنی‌شده تا اورانیوم 235 با غنای 20 درصد تولید شده، که 73.7 کیلوگرم از آن از روند تولید خارج شده و توسط آژانس مورد راستی‌آزمایی قرار گرفته است.

25. بر اساس نتایج تحلیل انجام شده بر روی نمونه‌های محیطی گرفته شده در کارخانه غنی‌سازی سوخت فردو، و همچنین بر اساس دیگر اقدامات راستی‌آزمایی، آژانس به این نتیجه رسیده است که این تاسیسات منطبق با پرسشنامه اخیر اطلاعات فنی ارائه شده از سوی ایران فعالیت کرده است.

D.3 دیگر فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی

26. آژانس همچنان منتظر است برای درخواست‌هایش از ایران در مورد اعلام این کشور مبنی بر ساخت 10 تاسیسات جدید غنی‌سازی اورانیوم که تصمیم ساخت 5 مورد آن‌ها اتخاذ شده، پاسخی واقعی از ایران دریافت کند. آژانس در برابر درخواستش از ایران در مورد اعلامیه این کشور در تاریخ 7 فوریه 2010 مبنی بر به دست آوردن فناوری غنی‌سازی لیزری نیز اطلاعاتی دریافت نکرده است. در نتیجه عدم همکاری کامل ایران بر سر این موضوعات، آژانس نمی‌تواند این موارد را تأیید کند و به طور کامل در مورد آن‌ها گزارش دهد.

E. فعالیت‌های بازفرآوری

27. بر اساس قطعنامه‌های شورای حکام و شورای امنیت، ایران ملزم به تعلیق فعالیت‌های بازفرآوری خود شامل تحقیقات و توسعه است. ایران اعلام کرده است که «فعالیت‌های بازفرآوری ندارد«؛ آژانس به نظارت خود بر استفاده از سلول‌های داغ در رآکتور تحقیقاتی تهران و و تاسیسات تولید مولبدینیوم، یودین، و رادیو ایزوتوپ زنون ادامه داده است. آژانس در تاریخ 11 نوامبر 2012، یک مرحله بازرسی و راستی‌آزمایی اطلاعات طراحی در رآکتور تحقیقاتی تهران انجام داد، و یک مرحله راستی‌آزمایی اطلاعات طراحی در تاسیسات تولید مولبدینیوم، یودین، و رادیو ایزوتوپ زنون هم در تاریخ 12 نوامبر 2012 انجام داده است. آژانس تنها در مورد رآکتور تحقیقاتی تهران، تاسیسات تولید مولبدینیوم، یودین، و رادیو ایزوتوپ زنون و دیگر تاسیساتی که به آن‌ها دسترسی داشته، می‌تواند تأیید کند که هیچ فعالیت بازفرآوری در ایران در جریان نیست.